

МАВЗУ: Талаба-ёшларнинг соғлом турмуш тарзини шакллантиришда соғломлаштирувчи жисмоний машқларнинг тутган ўрни.

*Сам ИСИ Жисмоний маданият кафедраси.
Ўқитувчиси Коссе Рулен Бекирович.*

Аннотация

Маколада: Талаба-ёшлар ўртасида соғломлаштирувчи жисмоний машқлар ва спорт турини ривожлантириши, соғломлаштирувчи жисмоний машқлар билан шўғурланиши орқали улар ўртасида жисмоний тарбия ва спортга бўлган қизиқшини ортириши жисмоний машқлар орқали спортнинг, барча турлари билан мунтаззам равиида шугуланиб юксак натижаларга эришишидан иборатdir.

Аннотация

В статье описываются мысли о оздоровлении и подготовки, значении физической культуры и спорта на здоровье человека теоретические знания и познания. Развития у студентов и молодежи физической культуры спорта в том числе. Некоторые пути и мысли по решению задач, и проблем.

Annotation

The article illustrates minds about knowledge and experience needing in social protection. Helping to population and improving extension in sphere of service and tourism. Some ways and thoughts for decision tasks and problems.

Keyword: *Theoretic knowledge about tourism, thought, social protection, problems and decision, developing, scan knowledge.*

Ключевые слова: *Физическая культура, спорт, знания, мысли, познания проблема и решение, развитие, анализ знаний.*

Калит сўзлар: *Жисмоний маданият ва спорт, соғломлаштириши, чидамлилик, эгилувчанлик, ўзига ишонч, жисмонан бақувват, тетик соғломлаштирувчи машқлар.*

Хозирги кунда мамлакатимиз Олий ўкув муассасаларида хамма замоновий жихозлар билан жихозланган спорт иншоатлари қурилди ва фойдаланишга топширилди. Ўкув муассасалардиги талаба-ёшлар ўртасида соғломлаштирувчи жисмоний тарбия машқлари ҳамда жисмоний ва маънавий жихатдан замон талаблари асосида шакилланган талаба-ёшлар шуғуланмоқдалар. Халқимизнинг соғломлаштиришга оид кўплаб нақиллари яратилган. “Тани соғлиқ туман бойлик” деган нақилга амал қилган холда айтиш жоизки, энг тўғри йўл-бу талаба-ёшларни соғломлаштирувчи спорт

машқларига йўналтиришдир. Бу машқларни ижодий хал этишда талаба-ёшларнинг шахсий гигиена қойдаларга тўла-тўкис риоя қилиш, талаба-ёшларни соғлигини тиклаш, уларнинг умрини узайтириш учун узликсиз ва мунтазам равишда соғломлаштирувчи жисмоний тарбия билан шуғуланиб боришилари талаб этилади. Мустақилликнинг ilk йиллариданоқ республикамизда соғлом авлод тарбияси энг асосий вазифа белгиланди ва баркамол авлодни тарбиялаш масаласи давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Республикаизда “Соғлом авлод учун” ордени ва “Соғлом авлод учун ҳалқаро жамғармаси” тузулгани бунинг яққол исботидир. Талаба-ёшларнинг соғлигини мустахкамлаш учун, бундай харакатни чукур ва хар тамонлама идрок этган. Мамлакатимиз президенти юртимизда соғлом ва баркамол авлодни тарбиялашни давлат сиёсатининг энг мухум ва утовор йўналишларидан бирига айлантириш, бу борода ўзига хос миллий тизим яратиш чора-тдбиrlарни ишлаб чиқди. Ана шу мақсадта Соғлом авлод учун ҳалқаро хайрия жамғармаси ташқил этилди, оналар ва болалар саломатлигини мустахкамлаш, соғлом бола, соғлом насил учун кураш йўлида салмоқли қадамлар кўйлди. Талаба-ёшларни ҳам соғломлаштирувчи жисмоний тарбия, ҳам ақлий жихатдан етук ва комил этиб тарбиялаш доимо икки тарбиявий йўналишни уйғун холда олиб бориш ва унинг самарадарлигини таминлаш хисобланади. Шу муносабат билан аждотларимиз ўз миллийлигини, маънавий бойлигини сқлаб қолмасдан, эзгулик, тараққиёт, маърифат, мустақиллик сари интилганлар. Одатда кўпчилик спорт деганда инсонинг фақат жисмоний камолатини, унинг куч кувватга тўлиб, соғлом ва баркамол бўлиб юришини тшунада. Талаба-ёшлар ўртасида шуғуланувчиларнинг жисмигина эмас, фикру-хаёли ҳам янгиланади, спортга хос олий жаноблик фазилатлар шакилланиб, бехуда ташвишлардан холос бўлади, фақат яхши ва эзгу ниятларни, ва ишларни ўйлайди. Юртимизда жисмоний тарбия ва спорт риважига катта этибор берилаётганлигининг асосий сабаби нафақат жисмоний, балки маънавий жихатдан ҳам баркамол авлодни вояга етказиш зарурати билан изохланади. Биз биламизки спорт ҳалқнинг, милатнинг, ғурурини, юксалтиради маънавий куч-қудрат бахш этади, бутун жамиятни ана шу ғурур туйғуси орқали бирлаштиради. Энг мухимини айтганда, жисмоний тарбия талаба-ёшларнинг соғлом турмуш тарзини асосларидан бири сифатида ёшларнинг ўз имконият ва солохиятини, иқтидорини хархил бўлмағир ишларга эмас, балки эл юртни обрўйини оширишга, ўз жисмоний ва маънавий камолотини ошириш йўлида сарфлашга сафарбар этиши керак.

Талаба-ёшлар доимий равища соғломлаштирувчи жисмоний тарбия билан шуғуланадиган қисмининг жисми ҳам, рўхи ҳам тетик бўлади, унинг бутун вужуди үйғун равища камол топади. Талаба-ёшларнинг соғломлаштириувчи спорт билан шуғулланган қисмининг ўй-хаёли фақат ўз истедотини намоён этиш, турли соғломлаштирувчи мусобақаларида ғалаба қозониш истаги билан яшайди. Хозирги шараптда соғломлаштирувчи жисмоний тарбия мамлакатимиз ривожланишининг энг муҳум қисимларидан бири бўлиб, талаба-ёшларнинг ахлоқий ва маънавий қиёфасини вужудга келтиришда, уларнинг хар томонлама етук инсон бўлишлари, меҳнат фаолдиятига ҳамда ўз юртиниг химоячиси бўлишга тайёрлайди ва ўз тасирини кўрсатади.

Бу борада олдимиизда турган вазифалардан бири, талаба-ёшларнинг бўш вақтларини соғломлаштирувчи машқлар уюштириш орқали самарали ташкил қилиш, уларни соғломлаштирувчи спорт тўгаракларига жалб қилиш, соғломлаштирувчи спорт билан шуғуллантириш орқали меҳнат унимдорлигини оширишга эришилади. Талаба-ёшларда соғломлаштирувчи соғлом турмуш тарзинни таркиб топтириш учун қўйидагиларга риоя қилиш керак деб ўйлаймиз.

- Аввалам бор оилада ота-она шахсий намуна бўлиш керак.
- Эрталабки соғломлаштирувчи бадан тарбияни бажариш зарур.
- Соғлом лаштирувчи спорт машқлари билан шуғуланиш шарт.
- Олий таълим муассасалари ўртасида бўлиб ўтадиган спорт тадбирларида иштирок этиш.
- Вилоятимиз миқиёсида бўлиб ўтайдиган спорт мусобақаларида катнашиш.
- Талаба-ёшлар ўртасида соғломлаштирувчи жисмоний тарбия ва спртга бўлган қизиқишиларини ошириш.

Талаба-ёшларни соғломлаштиручи спортга фақат юуқори натижага эришиш учун эмас, балки соғлом бўлиш, оиласини, ватанини дунёга танитиш сифатида қарашлари лозим.

Хулоса қилиб айтканимизда юқоридаги келтирилган фикирлар амалда қўлланилса, хукуматимиз томонидан кўзда тутилган соғлом ва баркамо авлод давлат дастурини амалга оширган, талаба-ёшлар саломатлигини мустахкамлаб, ўкув тарбия жараёнини самарадорлигини оширишга эришган бўламиз.